

Krajoznawca Kujawsko - Pomorski

Informator Regionalnego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK Województwa Kujawsko - Pomorskiego

nr 2 / 2007

luty 2007

Rok II

„Kujawy i Pomorze”

Po trwającej prawie półtora roku przerwie działacze Polskiego Towarzystwa Turystyczno - Krajoznawczego postanowili wznowić wydawanie regionalnego czasopisma o tematyce turystyczno - krajoznawczej. Czasopismo to ma być w zamyśle kontynuatorem wydawanego od 1998 roku dwumiesięcznika „Pomorze i Kujawy”, tym razem pod tytułem „Kujawy i Pomorze”. Zmiana tytułu wyniknęła ze zmiany wydawcy. Od miesiąca sierpnia 2006 roku nowy dwumiesięcznik wydawany jest przez Sejmik Prezesów Oddziałów PTTK Województwa Kujawsko - Pomorskiego, w imieniu którego występuje Oddział Miejski PTTK im. Mariana Sydowa z Torunia.

Redakcja adresuje „Kujawy i Pomorze” do tych wszystkich turystów, krajoznawców oraz innych osób, „których pasją jest poznawanie kraju, jego kultury i dokonań”.

Tym samym Regionalne Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK Województwa Kujawsko - Pomorskiego zachęca wszystkich instruktorów krajoznawstwa do zakupu i uważnej lektury tego bezcennego periodyku.

W numerze pierwszym (sierpień - wrzesień 2006) znajdziemy następujące artykuły: Andrzeja Urbańskiego - „Zamek w Golubiu - Dobrzyniu”, Andrzeja Hermanna „Grodziska w okolicach Golubia - Dobrzynia”, Henryka Miłoszewskiego - „Złоторia - dzieje miejscowości i zamku”, Alfreda Krysiaka - „Antoni Laubitz - proboszcz i biskup”, Piotra Urbańskiego - „Powrót Bydgoszczy do Polski w 1920 roku”. Józef Rusiecki prezentuje obiekty, których zwiedzenie niezbędne jest do zdobycia Odznaki Krajoznawczej Województwa Kujawsko - Pomorskiego - tym razem opis dotyczy obiektów położonych na terenie powiatu golubsko - dobrzyńskiego.

Drugi numer „Kujaw i Pomorza” (październik - listopad 2006) zawiera artykuły: Mariusza Żebrowskiego - „Cytadela grudziądzka”, Wojciecha Kalinowskiego - „Relikwie pomorskie - głowa św. Barbary” oraz „Bitwa pod Oborami 15 września 1769 roku”, Andrzeja Urbańskiego - „Katedra św. Janów w Toruniu”, Andrzeja Hermanna - „Jaskinie w okolicach Grudziądza”. Józef Rusiecki w ramach cyklu „Odznaka Krajoznawcza Województwa Kujawsko - Pomorskiego” prezentuje tym razem obiekty położone na terenie powiatu grudziądzkiego.

(KCz)

III Posiedzenie Regionalnego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK Województwa Kujawsko - Pomorskiego

Tym razem korzystając z zaproszenia Kujawskiego Oddziału PTTK we Włocławku kolejne posiedzenie RKIK odbyło się dnia 25 listopada 2006 roku w gościnnych progach schroniska PTSM przy ulicy Mechaników 1. Wzięli w nim udział wszyscy członkowie RKIK.

Posiedzenie odbyło się w przededniu pierwszej rocznicy od II Sprawozdawczo - Wyborczego Sejmiku Instruktorów Krajoznawstwa PTTK Województwa Kujawsko - Pomorskiego, na którym

dokonano wyboru Regionalnego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa w obecnym składzie. Z tej okazji przewodniczący RKIK - Krzysztof Czerepowicki podsumował rok działalności. Najważniejszym zrealizowanym przedsięwzięciem było reaktywowanie Wojewódzkiego Zlotu Aktywu Krajoznawczego, który odbył się w Grudziądzu w dniu 7 października 2006 roku. Kolejnym sukcesem jest wzrost liczebności szeregów instruktorów krajoznawstwa. Na posiedzeniach RKIK mianowało 10 Instruktorów Krajoznawstwa Regionu, pozytywnie zaopiniowało wnioski o mianowanie Instruktorem Krajoznawstwa Polski dla 7 osób, a dla 3 osób wystąpiło z wnioskiem o przyznanie godności Zasłużonego Instruktora Krajoznawstwa. W ten sposób osiągnęliśmy już liczbę 92 instruktorów. Cała ta rzesza instruktorów reprezentuje 14 oddziałów PTTK z terenu naszego województwa. Przez ten rok liczba oddziałów, w których są instruktorzy krajoznawstwa wzrosła o kolejne dwa - są to oddziały im. Ziemi Chełmińskiej z Chełmna i Wojskowy przy Klubie Garnizonowym z Torunia. Z okazji tej członkowie RKIK z rąk przewodniczącego otrzymali stosowne adresy.

W trakcie posiedzenia po przeanalizowaniu wniosków Oddziału Wojskowego PTTK przy Klubie POW w Bydgoszczy RKIK postanowiło mianować: Radosława BALMOWSKIEGO oraz Artura WIŚNIEWSKIEGO - Instruktorem Krajoznawstwa Regionu. Ponadto dokonano analizy wniosku i postanowiono pozytywnie zaopiniować kandydaturę na stopień Instruktora Krajoznawstwa Polski - Edwarda KOZANOWSKIEGO z tego samego oddziału. RKIK postanowiło wniosek wraz z rekomendacją przesłać do Krajowego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa Komisji Krajoznawczej ZG PTTK.

Koleżanka Helena Cieślak przygotowała miłą niespodziankę. Otóż po obradach zaproponowała członkom RKIK zwiedzenie nowo otwartego Muzeum Diecezjalnego.

Kolejne posiedzenie Regionalnego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK Województwa Kujawsko - Pomorskiego odbędzie się w zależności od ilości zgłoszonych wniosków w miesiącu lutym lub marcu 2007 roku w Grudziądzu.

(KCz)

Henryk STOPIKOWSKI

Tym artykułem rozpoczynamy prezentację sylwetek najbardziej zasłużonych instruktorów spośród naszego grona.

W dniu dzisiejszym przedstawiam sylwetkę Henryka Stopikowskiego - Zasłużonego Instruktora Krajoznawstwa nr 125. Uprawnienia Instruktora Krajoznawstwa Regionu zdobył w 1979 roku, Instruktora Krajoznawstwa Polski w 1986 roku, a od 2006 roku posiada tytuł Zasłużonego Instruktora Krajoznawstwa.

Henryk Stopikowski prezentuje swoje zbiory podczas wystawy ekslibrisu na CZAK-u Toruń 2004

Członkiem PTTK jest od 1975 roku. W latach 1985 - 1993 pełnił funkcję prezesa Zarządu grudziądzkiego oddziału PTTK. Od 1981 roku do dnia dzisiejszego działa jako przewodniczący Oddziałowej Komisji Krajoznawczej. Był członkiem, a później przewodniczącym Komisji Krajoznawczej Zarządu Wojewódzkiego PTTK w Toruniu oraz członkiem Komisji Krajoznawczej ZG PTTK. Od 1993 roku do chwili obecnej jest członkiem zespołu do spraw kolekcjonerstwa krajoznawczego Komisji Krajoznawczej ZG PTTK. Samodzielnie prowadzi referat weryfikacyjny odznaki krajoznawczej nr XIII od powołania do chwili obecnej.

Jest głównym organizatorem Grudziądzkich Sejmików Krajoznawczych, Młodzieżowych Sejmików Krajoznawczych oraz Złotów Kolekcjonerskich. Ostatni XVI Grudziądzki Sejmik Krajoznawczy zorganizowany w październiku 2006 roku poświęcony był tematyce 100-lecia Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

W swoim dorobku ma liczne artykuły w prasie lokalnej, publikował również w „Poznaj swój Kraj”, „Na szlaku”, „Biuletynie Kolekcjonerskim”. Jest współautorem przewodników „Grudziądz i okolice” (1990) oraz „Mini przewodnik Grudziądz” (2004).

Posiada bogatą kolekcję proporczyków, znaczków rajdowych, widokówek, przewodników oraz głównie ekslibrisów. Za swoje zbiory otrzymał „Plakietkę Zbiorów Krajoznawczych” i „Ekslibris Kolekcjonera Bibliofila”. Aktualnie w zbiorach posiada około 14 000 ekslibrisów od ponad 1400 twórców z kraju i z całego świata. Zbiory swoje prezentuje w stałych galeriach w 4 szkołach i Klubie „Centrum” Spółdzielni Mieszkaniowej w Grudziądzu, a także podczas wystaw czasowych w Warszawie, Krakowie oraz Gliwicach. Zorganizował cztery Międzynarodowe Biennale Ekslibrisu w Muzeum w Grudziądzu. Zbiory swoje eksponował także za granicą - w Niemczech oraz w Kazachstanie.

Brał aktywny udział w Kongresach Krajoznawczych i wielu CZAK-ach.

Wielokrotnie wyróżniany - między innymi Złotym Krzyżem Zasługi, Złotą „Honorową Odznaką PTTK”, Złotą Odznaką „Zasłużony w pracy PTTK wśród młodzieży”. Jest posiadaczem Jubileuszowego Certyfikatu Krajoznawcy nadanego w 2004 roku przez Komisję Krajoznawczą ZG PTTK.

(KCz)

Odznaki krajoznawcze „funkcjonujące” w oddziałach PTTK województwa kujawsko - pomorskiego

Poprzez ustanawianie odznak krajoznawczych poszczególne ogniwa Polskiego Towarzystwa Turystyczno - Krajoznawczego usiłują - najczęściej z powodzeniem - spopularyzować konkretną dziedzinę krajoznawstwa (np. budownictwo sakralne czy też architekturę drewnianą) lub konkretny region. Z inicjatywy regionalnych działaczy PTTK, niejednokrotnie z potrzeby serca powstawały i ciągle powstają regionalne odznaki krajoznawcze, których regulaminy odnoszą się do większej lub mniejszej części Polski. Idea zdobywania odznak wydatnie przyczynia się do poznawania naszego kraju, uczy systematyczności i jest dokumentowaniem turystycznych i krajoznawczych poszukiwań. Odznaki regionalne służą też popularyzacji idei „małych Ojczyzn”, regionalizmu i są wielce atrakcyjną formą poznawania kraju. Odznaki krajoznawcze mogą być również niepowtarzalną pamiątką z pobytu w danym regionie i przeżytych przygód.

Powyższe uwagi dotyczą również działaczy, którzy zrzeszeni są w oddziałach naszego województwa. Regionalne odznaki krajoznawcze mogą być jednostopniowe - np. „Miłośnik Twierdzy Grudziądz” lub wielostopniowe - np. „Turysta Chełmna”. W regulaminach mogą być zawarte ograniczenia czasu zdobywania - np. „Wędrownik Kujaw i Pomorza”. Tych ograniczeń też może nie być, jak to jest w przypadku „Odznaki Krajoznawczej Województwa Kujawsko - Pomorskiego”. Niektóre odznaki popularyzują ściśle określony rodzaj obiektów - np. „Szlakiem Pałuckich Kościołów Drewnianych”.

W siedmiu oddziałach PTTK naszego województwa od dłuższego lub krótszego okresu czasu do dnia dzisiejszego „funkcjonuje” 14 odznak krajoznawczych. Według mojego rozeznania pierwsze weryfikacje - spośród odznak do dziś istniejących - przeprowadzono i odznaki nadano już w 1982 roku. Tą najstarszą odznaką jest Odznaka PTTK „Turysta Chełmna” „prowadzona” przez Oddział PTTK im. Ziemi Chełmińskiej w Chełmnie.

Jak by nie liczyć w tym roku mija 25 lat.

G r a t u l a c j e dla działaczy c h e ł m i ń s k i c h

- I. Regionalny Oddział PTTK „Szlak Brdy” w Bydgoszczy:
    1. Regionalna Odznaka Turystyczno - Krajoznawcza PTTK „Wędrowiec Pomorza i Kujaw”,
    2. Regionalna Odznaka Turystyczno - Krajoznawcza PTTK „Przyjaciół Bydgoszczy”;
  - II. Oddział Miejski PTTK im. Mariana Sydowa w Toruniu:
    3. Odznaka Krajoznawcza „Miłośnik Twierdzy Toruń”;
  - III. Oddział Kujawski PTTK we Włocławku:
    4. Odznaka Krajoznawczo - Turystyczna „Znam Włocławek i okolice”;
  - IV. Oddział PTTK im. ks. ppłk. dr. Władysława Łęgi w Grudziądzu:
    5. Odznaka Krajoznawcza „Znam Grudziądz i okolice”,
    6. Odznaka Krajoznawcza „Miłośnik Twierdzy Grudziądz”,
    7. Regionalna Odznaka Krajoznawcza „Szlakiem kościołów gotyckich Ziemi Chełmińskiej”,
    8. Regionalna Odznaka Krajoznawcza „Szlakiem zamków, dworów i pałaców Ziemi Chełmińskiej”;
  - V. Oddział PTTK im. Ziemi Chełmińskiej w Chełmnie:
    9. Odznaka PTTK „Turysta Chełmna”,
    10. Odznaka PTTK „Turysta Chełmży”;
  - VI. Oddział PTTK w Brodnicy:
    11. Odznaka PTTK „Miłośnik Pojezierza Brodnickiego”;
  - VII. Pałucki Oddział PTTK w Żninie:
    12. Pałucka Odznaka Krajoznawcza,
    13. Odznaka „Szlakiem Pałuckich Kościołów Drewnianych”,
- cztery oddziałowe referaty weryfikacyjne: Grudziądz, Toruń (O/Miejski), Włocławek i Bydgoszcz (Szlak Brdy) prowadzą weryfikację:
14. Odznaka Krajoznawcza Województwa Kujawsko - Pomorskiego.

W kolejnych numerach „Krajoznawcy Kujawsko - Pomorskiego” przybliżyć będziemy historię poszczególnych odznak, ich wizerunki, liczby zweryfikowanych i przyznanych odznak itp. ciekawostki. „Podarujemy” sobie w tym miejscu regulaminy i kanony odznak, ponieważ osoba, która zainspirowana tym co znajdzie w naszym informatorze będzie chciała zdobywać tę czy inną odznakę, do jej regulaminu bez trudu dotrze. Jednocześnie w tym miejscu zwracam się do oddziałów „prowadzących” poszczególne odznaki o przesyłanie na adres do korespondencji (*patrz: stopka wydawnicza*) informacji dotyczących Waszych odznak.

(KCz)

WYDAWCA: Regionalne Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK Województwa Kujawsko - Pomorskiego
z siedzibą przy Oddziale PTTK im. ks. dr. ppłk. Władysława Łęgi w Grudziądzu ul. Za Basenem 2

NAKŁAD: 40 egzemplarzy

ADRES DO KORESPONDENCJI: Krzysztof Czerepowicki 86-300 Grudziądz ul. Władysława Łęgi 5/41
e-mail: krzysztofczerepowicki@o2.pl